

150

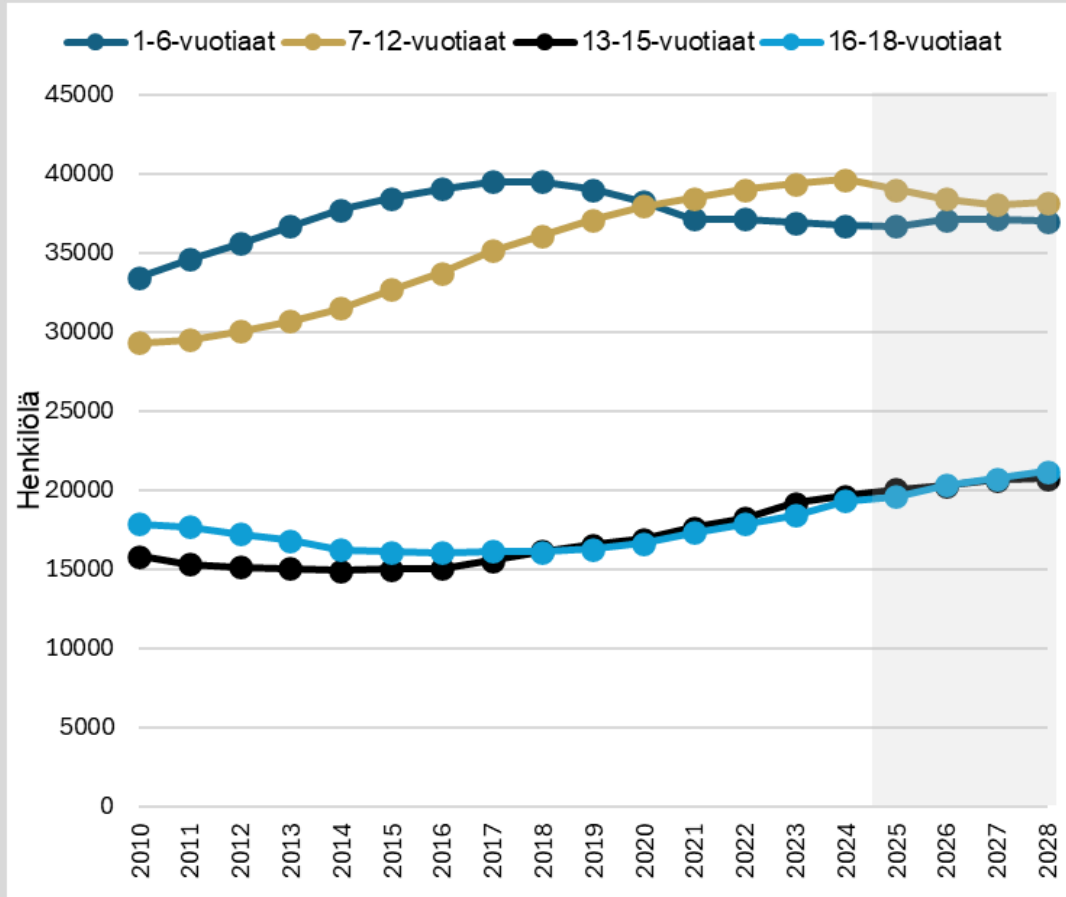
**Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige**
1875–2025

Kasvatus ja koulutus

**Toimialajohtaja Satu
Järvenkallas**

**Kaupunginvaltuuston
seminaari**
5.–6.6.2025

Elämää, elinvoimaa ja kasvua

Ikäluokkien kehitys, vuodet 2025-2028 vuonna 2024 laaditun väestöennusteen mukaan.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

1-6-vuotiaiden määrä pienentynyt kuusi viime vuotta. Väestöennuste arvioi kuitenkin laskun pysähtyvän ja määrän lähtevän maltilliseen kasvuun lähivuosina.

7-12-vuotiaiden määrä on kasvanut läpi 2010 ja 2020-luvun, mutta tulevina vuosina määrän ennustetaan vähentyvän. Vuonna 2030 7-12-vuotiaita on lähes 2 500 vähemmän kuin nyt.

13-15-vuotiaiden ja **16-18-vuotiaiden** määrät ovat kasvussa. Yläluokkaikäisten määrät kasvavat vuoteen 2028 asti ja toisen asteen ikäluokka vuoteen 2031 asti. Vuonna 2030 13-15-vuotiaita on 700 enemmän kuin nyt ja 16-18-vuotiaita lähes 2 500 enemmän.

Ikäluokkien kehitystä seurataan alueellisesti ja koko kaupungin tasolla.

Kasvua ja oppimista

Helsinki

- Lapsen ja nuoren **opinpolku** varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja jatko-opintoihin sekä työelämään on kasvun, oppimisen ja hyvinvoinnin perusta.
- **Varhaiskasvatuksen osallistumisaste** on noussut. Vieraskieliset lapset ovat varhaiskasvatuksessa alle 3-vuotiaana selvästi harvemmin.
- **Oppimistulosten** laskulle ei ole löydetty yksiselitteistä syytä, vaatii **panostamista perustaitoihin** oppimisessa ja hyvinvoinnissa sekä yhteistyötä.
- **Toinen-aste** kouluttaa opiskelijoita korkea-asteen jatko-opintoihin sekä vastaamaan Helsingin yritysten osaamistarpeisiin. **Vapaa sivistystyö** vahva kotoutumisen tuen ja seniorien aktivoinnin toimija.
- **Englanninkielisestä opetusta** kasvatettu helsinkiläisten sekä kansainvälisten perheiden tarpeisiin. **Työelämäyhtesiyö olennaista.**
- **Lapsiystävällinen kunta (LYK)** tunnustus 2024 suuntaa vahvasti koko kaupungin toimintaa Unicefin mallin mukaisesti.
- Helsinki on tehnyt ja tekee työtä sen eteen, että olemme **suunnannäyttäjä kansallisesti ja kansainvälisesti.**

Toimivat palvelut ja sujuva arki

- **Päiväkodit ja koulut lähellä kotia**, mm. varhaiskasvatuksessa julkisen liikenteen matka-aikojen keskiarvot laskenut tai pysynyt edellisten vuosien tasolla.
- **Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö sekä johtaminen ovat** toimivien ja laadukkaiden palveluiden kivijalka
- Lapsia ja nuoria kannustetaan **liikkumaan** ja vähentämään digilaitteiden viihdekäyttöä (keskittyminen, työrauha)
- **Vanhempien tukeen** panostettava entistä systemaattisemmin yhdessä kaupungin eri toimijoiden ja järjestöjen kanssa
- Lasten ja nuorten **vapaa-aika harrastuksineen** on osa tärkeää sujuvaa arkea.
- Turvallisuuden edistämiseksi vahvistamme edelleen **yhteistyötä poliisin, lastensuojelun ja sovittelutoiminnan kanssa.**

Opetukseen tilaa **lukemiselle, kirjoittamiselle ja matemaattisten taitojen kehittymiselle.**

Tavoitteena digitaalisuuden **tarkoituksenmukainen käyttöä eri ikäkaudet huomioiden sekä digilaitteiden viihdekäytön vähentäminen** yhteistyössä perheiden kanssa.

Helsingin erityispiirteenä **laaja toimijaverkosto sekä monipuolinen opetustarjonta.**

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Osaamisesta ja asenteista

Helsingin PISA-tulokset 2022

Helsingissä osaaminen hieman kansallista keskiarvoa parempaa (sosioekonominen asema muuta maata korkeammalla tasolla)

Helsingissä vaihtelu osaamisessa (ml. lukutaito) kansallista keskitasoa.

Varhaiskasvatus ja aikuisten lukutottumukset

Alle 50 % varhaiskasvatuksen henkilöstöstä kertoi, että ryhmässä **luetaan kirjoja päivittäin tai lorutellaan, riimitellään ja leikitään äänneillä päivittäin.**

Aikuiset lukevat yhä vähemmän

Peruskoululaisten osaamisen lasku todettu 2010-luvun alussa useilla arviointivälineillä: PISA, Karvi, oppimaan oppimisen tutkimukset.

Oppimistulosten laskulle ei ole löydetty yksiselitteistä syytä.

Oppimistulosten lasku on ollut eri sukupuolilla samansuuntaista.

Suhtautuminen kouluun on muuttunut kielteisemmäksi.

Yrittämisessä tapahtunut laskua.

Suomi:
perusopetus ja jatko-opinnot

Oppilaiden väliset erot kasvaneet sekä osaamisessa että uskomuksissa.

Usko sattuman merkitykseen voimistunut.

Koulujen välillä eroja osaamisessa, mutta vielä suuremmat erot koulun sisällä luokkien välillä.

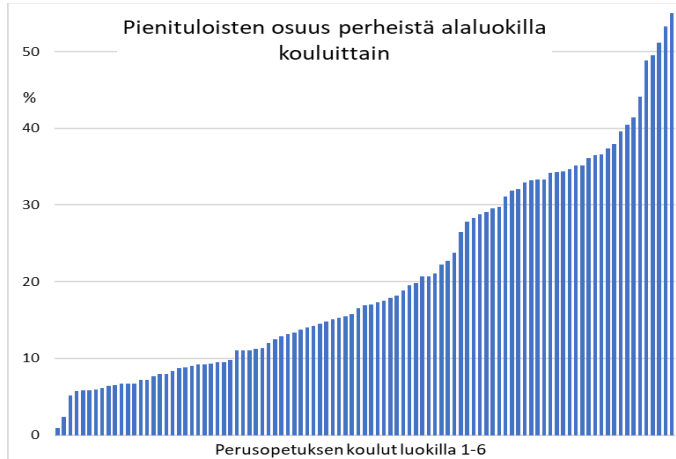
Korkeakoulu-opiskelijoista 60 prosentilla **geneeriset taidot (mm. analyysitaidot, suullinen ja kirj. viestintä)** ovat korkeintaan tyydyttävällä tasolla.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Sosiaalinen kestävyys ja segregaatien ehkäiseminen

- **Lapsiperheet eriytyvät** Helsingin sisällä sosioekonomisten, etnisten ja kulttuuristen taustojen mukaan voimakkaammin kuin helsinkiläiset keskimäärin.
- Alueelliset hyvinvointierot, ylisukupolviset syrjäytymisriskit sekä segregaatia vahvistavat sosiaaliset ja taloudelliset tekijät vaativat **pitkäjänteistä työtä** mm. opetushenkilöstön osaamisen kehittämistä ja yhteisöllisyyden vahvistamista.
- **Opintoihin kiinnittymistä** haastaa mm. nuorten mielenpahoivointi.

Tarveperusteinen rahoitus (TP) (1 % budjetista)

- Rahoitus henkilöstön palkkaamiseen
- Jako- ja laskentaperiaatteet päivitetty kohdentumaan yksikkökohtaisesti
- Henkilöstöllä alueellinen yhdenvertaisuuslisä
- Rahoitusta lisätty viime strategiakaudella 6 milj. €
► 16 milj. €.
- Rahoituksen **vaikuttavuudesta tarvitsemme lisää tutkimustietoa**, käynnissä interventiotutkimus lukutaidon kehittymisestä .

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Viihtyisät ja yhteisölliset naapurustot

- **Luottamus lähikouluihin** edelleen korkeaa. Koulut tärkeässä asemassa lasten ja nuorten elämässä sekä kaupunkien aluekehityksen osana.
- **Oppimistulosten polarisoitumisella** vaikutusta koulujen ja alueiden maineeseen.
- **Koulut keskeisiä alueiden yhteisöllisyyden rakentajia.** Koulut asuinalueiden palvelujen ja toimintojen keskuksiksi entistä päämäärätietoisemmin aktiivisella yhteistyöllä vanhempien, nuorisotalojen, kirjastojen ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.
- **Moniammatillista alueilla tehtävää yhteistyötä** vahvistetaan edelleen alueellisissa lasten ja nuorten (LANU) verkostoissa.
- LANU-rakenteet toimialarajat ylittäviä, ja niiden tarkoitus vahvistaa **alueellista johtamista hyödyntäen yhteistä aluetietopohjaa.**
- **Leikkipuistot tärkeitä kohtaamispaikkoja** ja tarjoavat monipuolista toimintaa ulkona ja sisällä. Kesäisin maksuton **kesäruoka.**

88 % ekaluokkalaista valisti lähikoulun 2024.

Kasko palvelee yli **700** osoitteessa.

Arjen **osallisuudessa** oppijat, henkilöstö sekä vanhemmat ovat **tärkeä osa yhteisöä.**

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Kaupunkikehitys ja investoinnit

- **Terveelliset ja turvalliset** tilat kasvatuksen ja koulutuksen perusta.
- **Lähipalveluina** varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, jotka mahdollisuuksien mukaan samoihin tiloihin.
- **Alueellisia** palveluita mm. leikkipuistot ja **kaupunkitasoisia** palveluita, lukio- ja ammatillinen koulutus, vapaa sivistystyö, erityiskoulut ja sairaalakoulut sekä leikkipuistot.
- **Fyysisen oppimisympäristön muodostuu sisä- ja ulkotilasta**
- Kaskon tiloina tulee olemaan jatkossakin **erikokoisia yksiköitä**. Uudet tilat kouluissa kokoluokkaa 700 - 900, päiväkodit max 10 ryhmäisiä (n. 220 lasta)
- Tilasuunnitteluohjeet on päivitetty. **Työrauha** otettu huomioon.
- Palveluverkkotyö on koko kaupungin yhteinen asia, jossa **tuottavuuspotentiaalia**. Tärkeää seurata ja arvioida kehitystä, **miten tilat ovat eri alueilla käytössä**.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

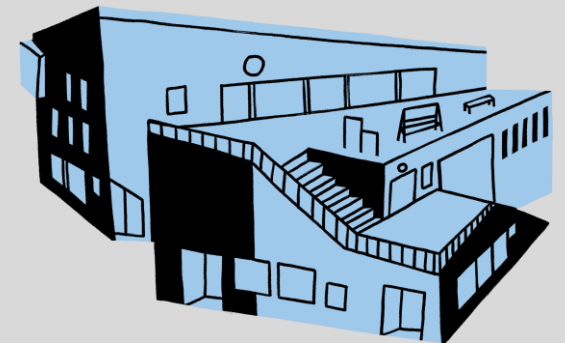
338 päiväkotia, joista **55** ruotsinkielistä
Lisäksi 105 yksityistä päiväkotia.

100 kaupungin peruskoulua, joista **14** ruotsinkielistä. Lisäksi 12 yksityistä sopimuskoulua ja 2 valtion koulua.

15 lukiota, joista **3** ruotsinkielistä.
Lisäksi yli 20 yksityistä, säätiöiden tai valtion ylläpitämää lukiota.

Stadin AO, joka toimii 14 toimipaikassa. Lisäksi useita muita ammatillisen koulutuksen järjestäjiä.

Vuokrakustannukset
330 895 000 €, 25 % budjetista.

Rakennamme tulevaisuuden hyvinvoivaa yhteiskuntaa

Vahvistamme helsinkiläisten hyvinvointia, jonka mahdollistaa oppimisen ilo. Rakennamme opinpolkua, joka on yhteisöllinen, turvallinen ja tarjoaa kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet.

Edistämme laaja-alaista sivistystä ja kestäväää tulevaisuutta.

Ennakoimme oppijoiden tarpeita ja työelämän muutoksia koulutusasteiden välistä yhteistyötä kehittämällä. Nostamme nuorten koulutustasoa, sillä se ehkäisee nuorten syrjäytymisen riskiä, vahvistaa kokemusta osana yhteiskuntaa olemisesta ja vahvistaa tulevaisuuden Helsinkiä.

Rakennamme vetovoimaista Helsinkiä, jossa opitaan yksin ja yhdessä tutkittuun tietoon pohjautuen.

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025

Helsinki

Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot

Koulutus 2030

Rakennamme yhdessä hyvää oppimista,
hyvinvointia ja kestäväää tulevaisuutta

150

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige
1875–2025